

Opleiding Associate Degree vult gat tussen mbo en hbo

Het gat in de buitenruimte

De bedrijven willen de verantwoordelijkheden meer naar beneden leggen, bij de voorman/-vrouw

Door een intensieve samenwerking tussen vijf groenvoorzieningsbedrijven en CAH Dronten ontstond een opleiding die voldoet aan de vraag naar beter geschoold middenkaderpersoneel in de groenvoorziening. Een opleiding tussen mbo niveau drie en vier en hbo.

Rob Luyk is bedrijfsleider bij Binder Groenprojecten in Poortugaal, een bedrijf met 55 werknemers. Hij is actief in de GOA Federatie (GOA = gemeenschappelijke opleidingsactiviteiten) en in de GOA Groene ruimte Zuid-Holland. Op de regionale bijeenkomsten bespreekt hij met collega's van andere bedrijven de zaken die zoal spelen op een middelgroot tot groot bedrijf zoals Binder. Zij lopen tegen dezelfde dingen aan. Het werk is gecompliceerder geworden, er is meer wet- en regelgeving, de wisselwerking tussen opdrachtgever, opdrachtnemer en leveranciers is diffuser. Tegelijkertijd willen bedrijven de verantwoordelijkheden meer naar beneden leggen, bij de voorman. Die moet steeds meer het contact met de opdrachtgever onderhouden en kennis van bestekken hebben. Maar daar zit een probleem. De voorman is meestal een werknemer die een mbo-opleiding op niveau drie of vier heeft afgerond. De hbo'ers op het bedrijf werken vooral in de binnendienst, als calculator en werkvoorbereider. Het gat tussen de mbo'er en hbo'er is te groot. Er ontbreekt een opleidingsniveau voor het middenkader.

Luyk en zijn collega's van vier andere (middel)grote groenbedrijven in Zuid-Holland wilden hier wat aan doen en zochten contact met Jeroen Zijlmans van de VHG, de branchevereniging voor ondernemers in het groen. Die had die vraag vaker gehoord. Tijd voor actie. Hij zocht contact met CAH Dronten. Zijlmans: "Er werd al wel geëxperimen-

teerd met cursussen en mbo+-opleidingen, maar dit is toch echt een hbo-aanleggenheid. Het gaat meer over managementvaardigheden, bedrijfskunde, persoonlijke ontwikkeling dan over techniek." Door de wettelijke mogelijkheid van een Associate Degree-opleiding (AD) kon CAH Dronten een opleiding op hbo-niveau aanbieden. Zijlmans zorgde ervoor dat de vertegenwoordigers van de bedrijven en de hogeschool met elkaar in contact kwamen. "In drie sessies is toen de opleiding in elkaar gezet." AD Management, Beleid en Buitenruimte.

'Het gat tussen de mbo'er en hbo'er is te groot. Er ontbreekt een opleidingsniveau voor het middenkader.'

Professionalisering

De eerste deelnemers, waaronder Erik Vermeulen, zijn net begonnen aan het tweede jaar van hun opleiding. Vermeulen werkt elf jaar bij Binder Groenprojecten. Hij is nu voorman bij de aanleg van daktuinen. Hij deed mbo niveau drie. Het eerste jaar van niveau vier heeft hij nooit afgemaakt. Het buitenwerk trok. Maar toen Luyk hem anderhalf jaar geleden vroeg of hij belangstelling had voor de AD-opleiding, hoefde hij niet lang na te denken. "Ja, leuk, dit past bij mij." Hij was zelf ook al op zoek naar iets dat meer aansluiting biedt met 'binnen'.

Vermeulen is zeer te spreken over de opleiding. Door het uitvoeren van opdrachten die allemaal aansluiten bij de eigen bedrijfssituatie, door trainingen en coaching krijgt hij kennis van bedrijfskunde, logistiek, bestekken en werkt hij aan zijn eigen ontwikkeling. "De eerste dag werden we meteen overgestelpt met een berg informatie en opdrachten." Dat was slikken, maar na verloop van tijd leerde hij daarmee omgaan. Al heeft hij nog steeds weken dat hij alle dagen na zijn werk verslagen aan het typen is. Dat is ook een van de zaken die hij leert: het maken van plannings, het werken met deadlines. Alleen al door de opleiding te volgen, leert hij organiseren. De werkopdrachten zorgen ervoor dat hij een bredere kijk op het werk krijgt. "Als buitenwerker weet je niets van het voortraject. Of van het logistieke proces. Nu begrijp ik hoeveel extra kosten het met zich meebrengt als ik materialen eerst op het bedrijf laat lossen, waarna ze

nog een keer vervoerd moeten worden." Heel nuttig vindt hij de trainingdagen. Een "hele goede" docent uit Dronten leert hem dan managementvaardigheden, meestal door rollenspelen en opdrachten. Als er nu een conflict met een collega is, reageert hij minder 'kort door de bocht' dan vroeger. Nu zal hij beter luisteren. En hij krijgt inzicht in processen, bijvoorbeeld over hoe communicatie kan verlopen. Vermeulen heeft ook een persoonlijke coach, iemand die in het wijkbeheer werkt. In het begin vond hij het niet makkelijk om 'met iemand die je helemaal niet kent je problemen te bespre-

Informatie AD Management, Beleid en Buitenruimte

De opleiding Associate Degree Management, Beleid en Buitenruimte is een tweejarige opleiding. Naast de beschreven in company-opleiding in samenwerking met de bedrijven, is er ook een opleiding voor individuele deelnemers. Deze vindt plaats op de CAH Dronten. Informatie: Brigitta Methorst, projectleider Management, Beleid en Buitenruimte, meb@cah.nl.

ken', maar ondertussen heeft hij een keer of vijf anderhalf uur met haar gesproken. En hij kan haar mailen met vragen. Dat gaat dan over zijn persoon-

'Er wordt veel gepraat over meer en betere samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs, hier laten we zien hoe het kan.'

lijke ontwikkeling en professionalisering. "Het hoort er gewoon bij. Komend jaar zal ik er nog meer mee gaan doen."

Huiselijk

De lessen vinden plaats op de bedrijven. In de voorbesprekingen leek het al snel praktischer en goedkoper om een docent naar Zuid-Holland te halen dan om acht deelnemers naar Dronten te sturen. Zo komen alle deelnemers ook bij 'de concurrent'. Vermeulen ziet daar niet veel meerwaarde in. Of toch? "Het is

huiselijker" en ja, "je haalt sneller even iemand uit het bedrijf die iets uit kan leggen" en ja, "je maakt eens een praatje met de directeur van een ander bedrijf." Een medewerker van een van de bedrijven, die veel weet op het gebied van logistiek, was een keer gastdocent. Door de lessen op de bedrijven ontstaat dus makkelijker contact en uitwisseling tussen de binnen- en de buitendienst. En ook tussen bedrijfsleven en onderwijs. Zijlmans: "De aanwezige docenten kunnen op die manier hun theoretische kennis staven aan de praktijk."

Eens

Luyk zit samen met zijn collega's in de stuurgroep die CAH Dronten adviseert over het lesprogramma. De bedrijven hebben aangegeven wat er in het programma moet zitten en reiken concrete casussen aan. Dronten zoekt daar werkvormen, docenten, trainers en coaches bij en bewaakt het niveau. "CAH Dronten is heel pro-actief", vindt Zijlmans. Ze re-

gelde bijvoorbeeld, omdat het om een duale opleiding gaat die grote overeenkomsten vertoont met de bbl-opleiding, dat ook deze opleiding valt onder de regeling voor afdrachtkorting.

Luyk en Zijlmans zijn het erover eens: "Er wordt veel gepraat over meer en betere samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs, hier laten we zien hoe het kan."

En straks? Na de tweejarige opleiding AD kan Vermeulen met nog twee jaar studie een bachelordiploma halen. Dat weet hij nog niet. Maar de deelnemers vormen inmiddels een hechte groep. "Misschien moet er een vervolg komen in de vorm van jaarlijks een aantal themadagen", oppert Zijlmans. In elk geval gaat de VHG de opleiding ook uitzetten in het noorden van het land. Samen met Terra Next en CAH Dronten wordt de opleiding in januari gestart. Er zijn al bedrijven, gemeentes en waterschappen die belangstelling hebben getoond. "Het blijft wel onder de regie van Dronten, het blijft een hbo-opleiding." □